

pla de cultura d'Olot 

2001



pla de cultura

Producció

Ajuntament d'Olot

Direcció

Josep Fargas i Valero

Coordinació

Xavier Fina i Ribó (ICC)

Equip tècnic

Tena Busquets i Costa
Esther Forment i Ruiz
Antoni Mayans i Plujà
David Santaaulària i Serra
Ricard Sargatal i Pont
Carme Simon i Adroher

Col·laboració especial

Xavier Marcè i Carol
Ferran Mascarell i Canalda

Secretaria

Xavier Batlle i Carreras
Montse Bohigas i Pujol
Eloïna Millán i Rodríguez

Edició

Ajuntament d'Olot
Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot
Edicions Municipals
Olot, març de 2001

Impressió

Impremta Aubert

Dipòsit legal

GI-78-2001

SUMARI

Pròleg	1
1. Presentació	2
1.1. Les virtuts d'un pla de cultura	2
1.2. El procés d'elaboració	3
2. Els fonaments del pla	4
3. Elements per a un diagnòstic	5
4. El model de gestió	11
4.1. L'ICCO: un nou instrument per a una nova realitat.....	11
4.2. Principis d'intervenció	12
5. La proposta de futur	14
5.1. La singularitat d'Olot.....	14
5.2. El model cultural de ciutat	14
5.3. Eixos estratègics	
5.3.1 Eix estratègic 1: <i>Inserir Olot en la contemporaneïtat artística donant un protagonisme central a la creació en les seves diverses manifestacions</i>	16
5.3.2 Eix estratègic 2: <i>Fer del patrimoni i de la memòria un element essencial de la cultura de la ciutat des d'una perspectiva renovada, rigorosa i dinamitzadora</i>	21
5.3.3. Eix estratègic 3: <i>Fer de la cultura un instrument d'aprofundiment de la democràcia i de cohesió social mitjançant la participació i una concepció àmplia de l'educació</i>	26
5.3.4. Eix estratègic 4: <i>Incorporar la cultura en les estratègies de desenvolupament sostenible potenciant la relació d'Olot amb altres realitats territorials</i>	34
ANNEX: Relació de participants	39

Pròleg

Planificar és una activitat de present que permet establir i projectar un futur de manera ordenada i exhaustiva, però en el cas del Pla de Cultura d'Olot és tant o més important el procés com el propi resultat. El debat que ha generat, fins avui, la concreció d'aquest pla ha enriquit notòriament el flux d'idees, ha possibilitat l'emergència col·lectiva de projectes i ha facilitat el contrast entre els diversos agents que l'han de fer possible. És, per tant, el millor punt de partida en la voluntat d'aplicar-ne els suggeriments i les línies d'actuació que dibuixa. I molt especialment ens compromet a aquells que tenim la responsabilitat política de coordinar-lo i donar-li forma.

Val a dir que, a diferència d'altres processos de planificació com ara els plans generals d'urbanisme, la direccionalitat en el debat i, naturalment, en el disseny del projecte final, ha estat justament la contrària. Així, si habitualment s'encarrega la redacció inicial a un equip tècnic i, posteriorment, amb la seva exposició al públic s'espera el contrast amb els ciutadans o els agents implicats, el Pla de Cultura s'ha plantejat des dels seus inicis com un procés obert a tothom que ha volgut participar-hi sense haver d'acreditar cap més experiència ni condició que l'exercici més pur de ciutadania; només, finalment, s'ha demanat als tècnics que elaboressin un document homogeni, incorporant tots aquells punts que el debat, forçosament heterogeni per l'origen dels participants, havia deixat sense concreció.

Naturalment, el resultat final dels dos processos és sensiblement diferent: si d'un pla d'urbanisme se'n deriven un seguit d'implicacions normatives o legislatives que obliguen tant l'administració com l'administrat en un marc concret, aquest altre pla ens dissenya un marc de relacions culturals, absolutament necessari per al futur ric i harmònic d'Olot, que no estableix, inicialment, cap normativa d'ús obligat.

Aquest document que teniu a les mans és, doncs, una interpel·lació, un suggeriment: el desig d'un centenar llarg de ciutadans i ciutadanes interessats per la cultura -als quals voldria fer explícit el meu reconeixement i el de tota la ciutat- que voldrien veure concretat en un procés d'implantació a la realitat. En conseqüència, el seu estudi i la seva anàlisi, com també el compromís polític d'un pla d'actuació i desenvolupament, són un repte per a les administracions públiques relacionades amb la cultura i, de manera especial, de l'ajuntament.

També cal dir que aquest document no és el resultat final d'un procés de planificació del mapa cultural de la ciutat, sinó que, al contrari, representa el principi d'una nova manera d'entendre les relacions entre els ciutadans i, per tant, una nova manera de fer cultura, de donar forma al perfil de ciutat que tots plegats anhelem, tot facilitant la participació en els projectes. És, en definitiva, una altra manera de donar el protagonisme a tothom qui ha volgut col·laborar en el dibuix del nostre futur comú.

Lluís Sacrest
Alcalde d'Olot

1. PRESENTACIÓ

1.1. Les virtuts d'un pla de cultura

Sovint les polítiques culturals són producte d'una combinació, relativament contradictòria, d'inèrcia i urgència. Inèrcia perquè hi ha tendència a repetir programacions i projectes sense avaluar el seu resultat, ni replantejar els objectius que es pretenien assolir. Urgència perquè la gestió quotidiana deixa poc espai per a la reflexió i perquè en moltes ocasions cal donar resposta immediata a encàrrecs polítics concrets que no responen a cap estratègia global.

En primer lloc un pla de cultura és un instrument per evitar aquesta combinació, un instrument de planificació a llarg termini que permet disposar d'un marc des del que actuar, uns objectius ben definits i unes propostes que concreten aquests objectius.

Però un pla de cultura també és, i en aquest cas el d'Olot és un exemple paradigmàtic, un procés que té sentit per ell mateix. Un procés en el que la cultura esdevé un element de centralitat, en el que el debat ciutadà té un marc ideal en el que desenvolupar-se, en el que s'obren possibilitats de relació i cooperació entre diferents agents culturals.

El Pla de Cultura d'Olot (PCO) defineix quina ha de ser la ciutat del futur amb una perspectiva de deu anys. Per tant, l'horitzó amb el que cal analitzar els objectius i projectes que es presenten és el 2010. Lògicament, això no suposa que fins aleshores no es pugui avaluar el seu grau d'aplicació i compliment. Cal que anualment es defineixi en un pla director, subsidiari del PCO, quins són els objectius i projectes que es portaran a terme. El seguiment i avaluació d'aquest pla director és l'instrument que ha de servir per valorar el nivell de compliment dels continguts del PCO.

El PCO és un projecte de ciutat impulsat des de l'Ajuntament. Això significa que no és únicament un pla d'actuació municipal, sinó que afecta el conjunt d'agents culturals. Lògicament, l'Ajuntament és qui assumeix un major grau de compromís, però el PCO defineix, sense caure en l'intervencionisme, un marc de relació i d'actuació més ampli.

Així mateix, malgrat la vocació de ser marc de referència, el PCO ha d'admetre possibilitats de revisió en funció de la pròpia realitat canviant. Això no representa una renúncia a la planificació a llarg termini, implica que tota planificació ha de tenir un component dinàmic que garanteixi la seva eficàcia.

1.2. El procés d'elaboració

L'elaboració del pla s'ha desenvolupat en tres fases:

Fase I: *diagnòstic*

A partir d'un seguit d'entrevistes amb persones representatives de la vida cultural olotina i de l'anàlisi de fonts secundàries, es va elaborar un diagnòstic que presentava una descripció de la realitat cultural de la ciutat. Aquesta fase es va tancar amb la realització d'una jornada pública en la que es va presentar aquest document provisional.

Fase II: *debat ciutadà*

La mateixa jornada que va tancar l'anterior fase va suposar l'inici d'aquesta segona. Es varen formar cinc comissions de treball constituïdes per tots aquells ciutadans i ciutadanes que varen tenir interès en participar-hi. Cadascuna d'aquestes comissions (cultura i creació, cultura i memòria, cultura i participació, cultura i educació, cultura i desenvolupament) han disposat d'un coordinador/a i d'un secretari/a, responsables de dirigir i preparar els debats, així com de redactar-ne les conclusions.

Les comissions de treball s'han reunit durant sis mesos amb una periodicitat mensual, aproximadament. Els cinc documents de síntesi i conclusions d'aquest període de debat van ser lliurats a l'alcalde de la ciutat en un nou acte públic amb el que es tancava aquesta segona fase.

Fase III: *redacció del pla*

Finalment, calia donar-li una certa unitat i coherència global a les diferents propostes i plantejaments sorgits en el debat ciutadà. Això ha suposat una tercera fase que dóna lloc a aquest document definitiu. En aquesta fase hi ha participat l'equip de direcció del pla.

Aquest document no correspon exactament a cap altre: recull les aportacions contingudes en els diferents documents elaborats, però no n'és la simple suma. De forma sintètica, es pot dir que defineix els elements bàsics des dels que plantejar el futur cultural de la ciutat (fonaments polítics, diagnòstic i model cultural de ciutat), la proposta de futur (eixos estratègics, objectius i projectes) i els instruments necessaris (model de gestió).

2. ELS FONAMENTS DEL PLA

- **La cultura com a motor de la relació entre la ciutadania**

La cultura no està constituïda únicament per unes determinades manifestacions artístiques. Des d'una concepció àmplia, cultural és tot allò que ens constitueix com a ciutadans. I l'àmbit *natural* de relació d'aquests ciutadans és, lògicament, la ciutat. Un objectiu prioritari de qualsevol política cultural ha de ser crear les condicions òptimes per a què aquestes relacions (intercanvis d'idees, transmissió de coneixements, creació i difusió artística, etc.) es puguin desenvolupar per part de tota la ciutadania.

- **La centralitat de la cultura**

La política cultural no ha de tenir un caràcter complementari en relació al conjunt de la política pública. Cal que la cultura esdevingui un dels eixos centrals de l'acció municipal. Això significa una determinada mirada sobre la ciutat, una mirada que vol potenciar, des de tots els àmbits, l'entorn favorable per al desenvolupament cultural individual i col·lectiu. Per aquest motiu, tots els departaments de l'Ajuntament han de *destil·lar* els principis de la política cultural municipal.

- **La importància de la participació**

En el marc d'aquest concepte *relacional* de la cultura, cal fer del diàleg i la participació un instrument bàsic de funcionament. Ningú no està en possessió de la veritat, la construcció de la qual és un procés que no es pot reduir a les decisions dels experts. Això no significa que en tots els temes totes les opinions tinguin el mateix valor.

- **Cultura de qualitat per a tots**

L'objectiu de garantir l'accés a la cultura de tots, no ha de ser en detriment de la seva qualitat. Cal crear les condicions necessàries per a què tota la ciutadania pugui ser competent per disfrutar dels llenguatges artístics. I cal crear interès per evitar que una part important de les manifestacions culturals siguin valorades com elitistes, en el pitjor sentit de la paraula.

- **Un compromís amb la contemporaneïtat**

Cultura és creació, i la creació en sentit estricte només pot ser contemporània. Cal una política cultural compromesa amb aquesta condició. A la ciutat d'Olot això és especialment important perquè tot i la importància de la tradició artística, no s'ha produït el salt a la mirada més contemporània. Aquest compromís amb la creació contemporània s'ha de plantejar en el doble sentit: a més a més d'oferir un entorn favorable per als creadors, cal que els creadors es comprometin amb la societat en la que desenvolupen la seva obra.

- **Olot: una identitat plural**

Olot és moltes coses. Tot i que sembla que tingui una identitat sòlida i clarament definida, cal reivindicar la pluralitat. Els barris *són* Olot, el passat industrial i obrer és Olot, els immigrants d'ara i d'abans *són* Olot,... Això és molt més ric i productiu que la visió uniforme de la ciutat. I, sobretot, més real. Aquesta constatació (descriptiva i valorativa) ha de ser un dels fonaments bàsics de la política cultural de la ciutat.



pla de cultura

3. ELEMENTS PER A UN DIAGNÒSTIC

Per a poder definir les necessitats i estratègies culturals d'Olot ens cal, primerament, un diagnòstic de la situació. No és una condició suficient, però sí, necessària. Només des de l'acord sobre quina és la realitat es pot construir el consens sobre quina hauria de ser.

Per tant, els primers continguts del Pla de Cultura d'Olot han de fer referència a l'anàlisi de la realitat. Anàlisi que pretén ser objectiva, entenent que l'única objectivitat possible és la que resulta d'una suma de subjectivitats. És a dir, sobre un objecte tan difícil d'acotar i tan susceptible de ser interpretat com la cultura, no és possible fer una anàlisi des d'una perspectiva científica i indiscutible: només es pot interpretar i ordenar una suma de diverses opinions i consideracions. Des d'aquesta base, s'han elaborat els elements de diagnòstic.

- **Voluntat generalitzada de què la cultura a Olot doni un salt qualitatiu.**

Independentment de les opcions polítiques i ideològiques, domina una sensació generalitzada de què la cultura a Olot es troba en una certa situació d'estancament i que cal canviar aquesta realitat. Aquest salt qualitatiu hauria d'anar lligat amb permetre que els ciutadans s'involucrin més en els temes culturals. El procés de realització del Pla de Cultura d'Olot ha permès que la població olotina pogués decidir quina és la cultura que vol la ciutat, definint, mitjançant el diàleg, un model de ciutat necessàriament vinculat amb la cultura. Tot i que sovint es considera el contrari, el debat cultural de la ciutat és força viu i s'ha constatat una certa il·lusió per definir un projecte cultural de ciutat. No cal enderrocar cap model; només definir-ne un i trencar inèrcies. No es pot considerar que Olot sigui una ciutat inactiva culturalment, però no està clar quins són els objectius comuns en matèria de cultura. Es percep una fragmentació i atomització de l'activitat, un funcionament excessivament depenent de les voluntats individuals i producte de la inèrcia. La lectura d'algunes de les polèmiques recents, la implicació de determinats col·lectius en l'esdevenir públic de la cultura són mostra d'una vitalitat cultural important que s'ha d'interpretar com un factor favorable. No obstant, ha mancat un projecte global per a la cultura a Olot. Això implica que la política cultural ha tingut una funció complementària, una situació de no centralitat, de manca de lideratge. Una lectura cultural significa disposar de criteris clars d'intervenció en els diferents àmbits, establir les aliances pertinents i tenir en compte els objectius culturals en qualsevol tema que hi pugui tenir relació.

- **Societat amb signes identitaris potents i sòlids.**

Es constata que Olot té uns forts trets identitaris que afavoreixen la cohesió social i la possibilitat de projectar des d'una base sòlida la ciutat cap al futur. No obstant, aquests signes identitaris poden ser un instrument d'exclusió social. La ciutat hauria de potenciar el caràcter dinàmic d'aquestes identitats i enfortir els continguts que faciliten aquesta cohesió social. Olot és una ciutat amb una cultura de treball molt accentuada i definida. El treball és un dels valors fonamentals de la societat olotina i ha conformat uns hàbits d'actuació, així com una manera d'entendre la vida i el món. El caràcter de la majoria dels ciutadans de la ciutat fa que es prioritzi el treball deixant, en segon lloc, l'oci i el plaer. En aquest marc, difícilment la

cultura suposa una prioritat individual i col·lectiva. No obstant, si se saben trobar estratègies conjuntes entre el món del treball i el món de la cultura, aquest pot ser un factor favorable.

- **Tancament territorial i simbòlic, local i global.**

Olot és una ciutat que tendeix al tancament real i metafòric. L'isolament territorial, certa dificultat física i de comunicacions, té la seva correspondència en un isolament simbòlic que es posa de manifest en l'escàs protagonisme de la ciutat en relació a les manifestacions més contemporànies de la creació. Hi ha una inclinació general a participar poc de la vida ciutadana. Alhora, hi ha una satisfacció per la pròpia realitat que provoca una poca obertura a altres realitats i una poca acceptació per expressions culturals noves i diferents. Existeix un tancament i una falta de cooperació entre entitats. Cada entitat té el seu caràcter i activitats i és difícil que s'obrin a la resta. En els últims anys, aquesta tendència va canviant mica en mica i els olotins cada vegada participen més de les activitats culturals. Aquest tancament, a part de simbòlic, és territorial. Les característiques geogràfiques d'Olot, i la falta d'una bona xarxa de carreteres, fa que Olot visqui en ella mateixa sense vincular-se massa amb altres ciutats properes. Aquest tancament fa que sens dubte la vida cultural de la ciutat en surti perjudicada. Per tant s'ha de buscar una conscienciació entre els ciutadans que faciliti la participació i la cooperació entre les diferents activitats culturals de la ciutat i, alhora, dinamitzar la comunicació per afavorir el contacte amb altres ciutats culturalment importants perquè Olot s'incorpori activament a projectes més amplis que els merament locals.

- **El context econòmic i social.**

Des del punt de vista econòmic, Olot es troba en una situació favorable per al seu desenvolupament cultural. El nivell i la qualitat de vida d'Olot, si més no pel que fa a les necessitats bàsiques, és dels millors del país. Olot, com a ciutat petita i mitjana, és el marc ideal per definir un projecte cultural de ciutat ja que disposa d'una dimensió i una estructura urbana adequades per a desenvolupar una bona política cultural. Segons els demògrafs, el futur està en el policentrisme. Des d'aquesta consideració, cal potenciar la xarxa de segones ciutats. S'hauria d'apostar per la complementarietat entre ciutats i no per la competència. En aquest context, Olot pot tenir un paper important, juntament, sobretot, amb Girona, Figueres i Vic. Ara bé, per tal d'afavorir el desenvolupament cultural, hi ha d'haver una conscienciació que la cultura està oberta a tots els ciutadans i que tots poden participar del fet cultural de la ciutat d'Olot. Tot i així es constata que la informació sobre les activitats culturals no circula el suficient i és difícil que arribi a aquelles persones que no estan directament relacionades amb el món cultural. Els mitjans de comunicació de la ciutat estan molt poc aprofitats des d'aquest punt de vista.

- **Relació entre el sector públic i sector privat.**

El sector de l'empresa privada té un compromís mínim amb la vida cultural de la ciutat, especialment en relació a les expressions més contemporànies. No hi ha una implicació suficient del teixit empresarial en el desenvolupament cultural de la ciutat. Això no significa, necessàriament, un desinterès dels empresaris envers la cultura i les seves potencialitats. Manquen vincles entre la política cultural pública i el sector del negoci cultural i caldria fomentar els mecanismes adients i la informació necessària per tal que les

persones o equips que poden incidir en el suport privat a la cultura puguin actuar. El sector públic i el privat han d'establir relacions de complementarietat i col·laboració, no de competència.

- **El teixit associatiu.**

La major part d'iniciatives culturals més importants d'Olot tenen el seu origen en la iniciativa d'associacions, col·lectius o ciutadans i ciutadanes. Aquesta capacitat de generar propostes és un actiu que no es pot perdre i que s'ha de potenciar. S'observa un important teixit associatiu a la ciutat d'Olot. Segons dades de l'Ajuntament, a la ciutat hi ha més de 50 entitats culturals amb un total de més de 15.000 socis, (xifra que representa aproximadament el 58% de la població total). Ara bé, cal incidir en el fet que aquestes dades no són del tot correctes. Molts dels associats ho estan en més d'una entitat, cosa que representa que sigui un nucli de ciutadans molt reduït. Alhora, caldria analitzar l'activisme dins de l'entitat, ja que molts associats són més passius que actius. S'evidencia una manca de tradició de cooperació per a desenvolupar projectes culturals. El gran nombre d'entitats i col·lectius culturals existents tendeixen a ser molt tancat i això provoca una fragmentació de la realitat i de les activitats culturals de la ciutat. Les entitats culturals d'Olot són molt heterogènies, tant pel que fa a les seves dimensions com als seus objectius, i, per tant, és difícil definir marcs estables de cooperació. Alhora no s'ha produït el relleu generacional necessari, cosa que dificulta l'implicació dels joves en el món associatiu. Tot i aquestes dificultats, en els últims anys s'ha produït una millora en aquests aspectes. Però caldria seguir treballant en aquesta direcció per potenciar la cooperació i l'intercanvi entre les entitats i no duplicar interessos en entitats amb característiques i objectius similars. Tanmateix, el fet que hi hagi un nombre molt elevat d'entitats i associacions és un indicador que cal valorar, aprofitar i potenciar ja que mostra la riquesa cultural de la ciutat.

- **Cultura i natura.**

Olot forma part d'un parc natural. Dóna la impressió que, a causa de la normalitat amb la que es viu aquest fet, no hi ha consciència del seu valor i la seva excepcionalitat. S'hauria de conscienciar més als ciutadans de la necessitat de conservar aquest singular entorn natural. A Olot no hi ha una bona relació entre natura i cultura. S'hauria de trobar el sistema per evitar que aquestes dues realitats visquin d'esquena. Caldria buscar la manera d'aprofitar el que existeix i unir esforços en aquest sentit. La ciutat desaprofita el potencial turístic que pot tenir aquesta relació. Per tant, s'ha d'acabar de definir el paper d'Olot en la política turística de la comarca, sense oblidar que aquesta oferta turística hauria de fer referència tant a l'entorn natural com a l'activitat cultural d'Olot.

- **Tradició i innovació.**

Olot és una ciutat amb una important tradició artística. La referència inevitable és l'Escola d'Olot. No obstant, des d'aquesta tradició s'ha projectat una sensibilitat pel fet artístic superior a la que es dóna en altres indrets. Això es manifesta en el nombre d'artistes, en el nombre de galeries d'art, en la presència de l'art a la vida quotidiana, en l'Escola d'Art, etc. La tradició i el passat són una referència constant. Però sovint és una referència mítica, una referència que pesa com una llosa, però que no té correspondència

amb un coneixement i un bon tractament d'aquest passat. Aquest excessiu pes de la tradició lliga la ciutat a una idea d'immobilitat i tradicionalisme que la fan impermeable als corrents contemporanis i impliquen certa rigidesa a l'hora d'acceptar noves formes d'expressió cultural. En els últims anys s'ha iniciat un canvi en la forma d'entendre la creació. Han sorgit noves formes que s'adiuen més a la contemporaneïtat, però s'observa una manca d'espais i oportunitats per aquestes formes alternatives de creació. S'haurien de trobar espais de diàleg i intercanvi entre la tradició i la innovació, donant prioritat a les noves formes d'expressió. No es tracta d'oblidar el passat, sinó de combinar la tradició, el que som, amb la innovació per crear i projectar Olot en el futur. Aquesta pluralitat, si no paralitza, és un valor en ella mateixa i per augmentar-lo s'ha d'encarar aquesta dialèctica sense prejudicis. Decantar-se per un o altre pol és sinònim d'empobriment cultural.

- **Les noves tecnologies.**

Les noves tecnologies que ens facilita el nou paradigma digital poden afavorir l'enriquiment cultural. Per tant, és fonamental garantir-ne l'accés. A Olot la incidència que té el nou món digital és insuficient. Aquest fet redueix moltes de les possibilitats que podria tenir una societat oberta a la nova realitat virtual. Es troba a faltar elements claus que poden afavorir el sorgiment d'aquest nou potencial de la contemporaneïtat. S'ha de dissenyar una política relacionada amb l'accés de tots els ciutadans a les noves tecnologies.

- **Els joves i l'educació.**

L'activitat cultural es desenvolupa, bàsicament, al marge de la població jove. Els joves no són protagonistes de la vida cultural de la ciutat. Tot i que hi incideixen factors no específics d'Olot, és un element que cal tenir en compte a l'hora de definir el futur. Els joves han organitzat activitats alternatives i paral·leles a les de la ciutat, unes activitats que normalment van relacionades amb la festa i l'activitat nocturna dels caps de setmana. Els adolescents no tenen una visió positiva de la cultura i majoritàriament, s'hi impliquen poc. No són consumidors de la cultura que es proposa des de l'Ajuntament, per tant, no veuen les necessitats de canvi ni l'estat d'estancament, més aviat domina una certa indiferència. Els únics joves pels quals es plantegen ofertes específiques són els escolaritzats. La resta, o bé se'n van d'Olot per continuar els seus estudis o bé no se'ls presta cap atenció des del punt de vista d'oferta cultural. Un aspecte que segurament afavoreix que els joves estiguin al marge de l'activitat cultural és el fet d'estudiar fora de la ciutat. El nombre de joves que, a partir dels seus estudis universitaris, es desvinculen definitivament de la vida ciutadana d'Olot és excessivament elevat. Per tant, un potencial important es perd. Tot i que hi ha una causa que és pràcticament inevitable, els estudis, n'hi ha d'altres sobre les quals es pot intervenir, especialment la imatge de la ciutat, l'oferta cultural, l'oferta d'oci i l'oferta laboral. Per tant s'haurien de buscar formes alternatives per tal d'apropar els joves a l'activitat cultural de la ciutat. Un dels factors que poden incidir positivament en aquest aspecte és l'educació, ja que aquesta no és l'adequada per poder comprendre la creixent complexitat cultural de la ciutat. Tanmateix es constata una certa desvinculació entre el món educatiu i la realitat cultural de la ciutat. La urgència de la quotidianitat i la important càrrega de treball són les justificacions més habituals per a què dos móns que haurien de tenir els mateixos interessos i, per tant, estratègies comunes tinguin una relació bàsicament d'ignorància mútua.

Aquest és un problema que transcendeix l'àmbit local però que, no obstant, ha de ser resolt des d'aquest àmbit.

- **Cohesió social.**

En la societat actual estan esdevenint molts canvis socials que incideixen en el desenvolupament de la vida quotidiana d'una ciutat. La cultura és un element fonamental a l'hora millorar les relacions socials a la ciutat. Cal valorar fins a quin punt es té en compte el sector de la població menys afavorit de la ciutat, com immigrants, famílies desestructurades, discapacitats, persones sense recursos, etc. Des de la cultura i l'educació caldria plantejar intervencions en relació a aquests sectors de la població ja que existeix un desconeixement mutu entre els immigrants i els olotins d'origen. A la ciutat són necessaris espais d'interrelació entre persones que representin diferents interessos i situacions. Els consells escolars en són un bon exemple, però en caldrien d'altres.

- **Relació entre l'Administració i les entitats.**

Tot i que la línia iniciada en els últims anys de regularitzar les subvencions ha suposat una millora de les relacions entre l'Ajuntament i les associacions, la relació encara no és prou madura. Cal anar més enllà i trencar amb la identificació entre suport a entitats i subvencions, potenciant altres mecanismes d'ajut a les entitats: formació, assessorament, instal·lacions, etc.

- **Els equipaments culturals.**

Es fa palesa l'existència d'una bona base a nivell d'equipaments culturals a la ciutat. El Teatre Principal, la Biblioteca Marià Vayreda, el Museu Comarcal de la Garrotxa i l'Arxiu Comarcal suposen un bon punt de partida per a un projecte cultural de ciutat. Aquests quatre equipaments culturals bàsics treballen des de la coordinació i la col·laboració, condició imprescindible per a definir un projecte cultural de ciutat. A més a més, cal tenir en compte l'existència d'altres equipaments de possible ús cultural com el Claustre del Carme, la Plaça de braus, el Pati de l'Hospici, l'Escola de Música, les Escoles públiques... Tot i la bona base a nivell d'equipaments que disposa Olot, cal remarcar que aquests tenen necessitats infraestructurals importants. Els equipaments culturals públics existents comencen a necessitar més espai. Així mateix, es manifesta una manca d'espais on determinats creadors puguin desenvolupar la seva activitat. Això resulta especialment significatiu en el cas dels músics. També falta un espai o equipament de relació entre els joves (per compartir, crear, etc.), que no sigui als bars sinó en un marc facilitador d'aquest intercanvi.

- **Escola d'Art: tradició, possibilitats i poca implicació en la vida cultural de la ciutat.**

L'Escola d'Art té una doble condició que li dona moltes potencialitats: una tradició important i la singularitat de ser l'única escola oficial d'art de les comarques de Girona. Poc aprofitada. L'Escola d'Art té poca vinculació amb la vida cultural de la ciutat. Actualment és un potencial desaprofitat. La prioritat és la docència, però també vol incidir en l'activitat cultural de la ciutat.

- **L'oferta cultural.**

Existeix un desequilibri entre l'oferta cultural i la demanda. Hi ha molta oferta que no rep resposta positiva pel que fa a la participació i assistència de la ciutadania. Caldria analitzar si és un problema de massa oferta, d'oferta poc interessant o si el problema està en què no s'incentiva prou bé la demanda. En relació a l'oferta, i des del punt de vista sectorial, els dos buits més clars que presenta la ciutat és el del cinema comercial de *qualitat* i el de la música en viu. La música té els seus propis circuits, força independents de la intervenció pública. Tot i això, en comptades ocasions, la resposta a les propostes culturals és massiva. Això es dona, especialment, en tot el que fa referència a la festa i a la farandula. Si s'analitza el passat recent, es constata que s'han abandonat algunes de les iniciatives més interessants com l'Escultura al Carrer, la Mostra Cinematogràfic o l'Artista del Mes. Tot i així, en relació al consum cultural, l'oferta és bastant àmplia i la resposta dels ciutadans força limitada.

- **El patrimoni.**

Olot és una ciutat rica a nivell de patrimoni, sobretot pel que fa al seu patrimoni natural. Es troba a faltar un inventari patrimonial amb tots els seus elements, tant el patrimoni cultural com el natural. Es constata que el patrimoni arquitectònic està poc cuidat i poc reivindicat. Tot i que segurament no és l'element patrimonial més destacable de la ciutat, no hi ha una política definida de conservació i difusió del patrimoni arquitectònic d'Olot.

4. EL MODEL DE GESTIÓ

4.1. L'ICCO: un nou instrument per a una nova realitat

La creació de l'ICCO –Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot- representa una millora en, com a mínim, dos sentits: per una banda és una manera de fer explícita la voluntat de què la cultura esdevingui un eix central de la vida ciutadana i de la política municipal; per l'altra, des d'una perspectiva més operativa, un organisme autònom és el millor instrument per gestionar la política cultural.

Definir i executar la política cultural des d'un ens autònom és una expressió de què la cultura ocupa un espai de centralitat en la política municipal, que se li dóna un protagonisme explícit a la cultura com a motor i expressió del desenvolupament d'un territori i de l'aprofundiment dels valors democràtics.

Així mateix, des d'un punt de vista operatiu, l'autonomia de gestió que suposa un ens com l'ICCO és la millor opció per donar resposta a les necessitats i particularitats que presenta la gestió cultural.

L'ICCO ha de ser el principal impulsor del PCO. Això ho ha de fer des de la doble vessant que implica, en primer lloc, la gestió dels serveis i activitats municipals actualment existents (i dels que es puguin crear) i, en segon, la coordinació i cooperació amb les entitats que juguin algun paper en la vida cultural de la ciutat.

L'Institut de Cultura s'estructura entorn dels quatre equipaments que culturalment donen servei a la ciutat: Museu Comarcal de la Garrotxa, Teatre Principal, Biblioteca Marià Vayreda i Arxiu Històric Comarcal així com de les diverses iniciatives i projectes que completen l'oferta (Edicions Municipals, Fòrum de Teatre, Abril Literari, etc.). Els principis d'actuació i els objectius de l'ICCO han de ser els del pla, i la concreció anual dels mateixos, ha de ser una de les funcions que es desenvolupin des de la direcció de l'Institut.

4.2. Principis d'intervenció

- **Prioritat: consolidar el que existeix**

Tot i que un procés de planificació implica, fonamentalment, una mirada cap al futur, cal evitar l'error d'oblidar els actius culturals existents per potenciar els nous projectes. Això és especialment important en un cas com el d'Olot, en el que hi ha una base sòlida constituïda pels quatre equipaments culturals públics (arxiu, biblioteca, museu i teatre). Mantenir i augmentar els recursos destinats a aquests equipaments ha de ser la primera condició de qualsevol actuació. Només des d'aquest principi té sentit fer plantejaments de futur. A més a més, aquests equipaments han de ser els impulsors de bona part dels projectes definits en el Pla.

- **Subsidiarietat i cooperació amb el sector associatiu**

Tot allò que faci el sector associatiu no cal que ho faci el sector públic. Això no vol dir que s'hagi d'inhibir, significa que no ha d'entrar en relacions de competència. A partir d'aquí, cal establir mecanismes de cooperació que no es redueixin al pagament de subvencions per part de l'Ajuntament: suport logístic, ajuts indirectes, etc.

- **Transversalitat**

La concreció de la centralitat de la cultura en el conjunt de la política municipal passa per la transversalitat de les seves actuacions. Per desenvolupar una part important dels projectes definits en el Pla, cal entrar en processos de col·laboració amb altres departaments. No és només el Pla de l'ICCO: és el Pla de Cultura d'Olot impulsat pel seu Ajuntament.

- **Professionalització**

Cal potenciar el procés, ja avançat, de professionalització de la gestió de les polítiques culturals. Professionalització representa un valor positiu: coneixements tècnics, instruments de gestió, coneixement del sector, capacitat per elaborar i impulsar projectes, etc. En aquest sentit, la direcció de l'ICCO ha d'anar a càrrec d'un perfil gerencial.

- **Gestió per projectes**

Gestionar per projectes significa posar les condicions adequades per a què sigui possible concretar al màxim les actuacions i permeti avaluar-ne els resultats. Cal explicitar quin és el responsable de cada projecte, qui més hi està implicat i fer-ne un seguiment regular.

- **Avaluació**

Un procés de planificació com el que representa el PCO i de racionalització de la gestió materialitzat en l'ICCO, perd tot el seu sentit si no va acompanyat d'avaluació. Els projectes han de preveure resultats en funció dels objectius; mentre s'executen cal tenir eines de connexió i un cop finalitzats s'ha de poder objectivar mínimament aquests resultats a fi d'introduir els canvis que siguin necessaris.

- **Les comissions assessores: un espai de participació**

La participació és resultat d'una voluntat política que pretén generar debat i implicació ciutadana, però també és un instrument que, ben articulat, suposa una millora en la gestió. En aquest cas, no es tracta que tothom pugui parlar de tot: la participació s'ha d'entendre com una col·laboració ciutadana per proposar i assessorar els tècnics i polítics sobre determinats àmbits del seu domini. Això suposa un enriquiment (tant per la qualitat com per la diversitat) bàsic en els processos de presa de decisions. Les comissions assessores que, en principi, cal definir i crear són: museu, teatre, música, paisatge i art públic.

- **L'agència de patrocini: nou finançament per a la cultura**

Un dels principis inspiradors del PCO és el de millorar la col·laboració entre el sector públic i el sector privat. Un possible àmbit d'aquesta col·laboració és el del finançament. Així mateix, una de les implicacions més clares que té la constitució de l'ICCO és la de no reduir la gestió pública de la cultura a la lògica de la despesa: és necessari introduir la lògica dels ingressos. Els ingressos poden ser de dos tipus: per la venda d'entrades i per aportacions privades. Aquesta segona possibilitat té unes potencialitats encara no prou explotades a la ciutat d'Olot. La creació d'una agència, amb una mínima estructura i dependent de l'ICCO, que centralitzi totes les accions vinculades a aquest tema és la millor estratègia. Tot i la dependència municipal, aquesta agència també hauria de col·laborar en la recerca de recursos per a les propostes generades des de les entitats.

5. LA PROPOSTA DE FUTUR

5.1. La singularitat d'Olot

- **La intersecció art i natura**

Qualsevol plantejament de futur s'ha de fonamentar en l'anàlisi de la realitat. No només per conèixer quin és el punt de partida sinó també per concretar quines són les potencialitats.

Aquest criteri és el que s'ha seguit a l'hora d'assenyalar quin ha de ser l'element de singularitat que "expliqui" Olot. Això no suposa reduir la realitat de la ciutat a aquesta única explicació: aquest pla és una bona prova de la identitat plural d'Olot i de l'obertura dels plantejaments de futur.

"Art i natura" és el binomi que actua com idea-força. No cal inventar res: cal donar un sentit global al que ja es té, millorar el coneixement i l'autoestima en relació a aquesta riquesa, trobar mecanismes per conservar-la i ampliar-la i per saber-la comunicar.

La idea-força tenyeix, en certa mesura, totes les propostes del pla, però no es materialitza en cap objectiu o projecte concret: és una aposta per explotar (en el millor sentit de la paraula) els recursos disponibles amb majors potencialitats.

5.2. El model cultural de ciutat

Quina ciutat volem? La resposta a aquesta pregunta des de la perspectiva de la cultura és el model cultural de ciutat. És un model que compatibilitza aspectes que sovint es presenten contradictoris sense ser-ho.

- Olot: ciutat creadora i oberta a la contemporaneïtat
- Olot: ciutat que coneix i valora el seu passat des d'una perspectiva oberta i plural
- Olot: ciutat en la que tots i totes som agents culturals actius
- Olot: ciutat on la cultura és el motor d'un desenvolupament sostenible

Com ens acostarem a aquest model? Mitjançant la concreció de quatre eixos estratègics que corresponen a les quatre definicions anteriors:

Eix estratègic 1: Inserir Olot en la contemporaneïtat artística donant un protagonisme central a la creació en les seves diverses manifestacions

Eix estratègic 2: Fer del patrimoni i de la memòria un element essencial de la cultura de la ciutat des d'una perspectiva renovada, rigorosa i dinamitzadora

Eix estratègic 3: Fer de la cultura un instrument d'aprofundiment de la democràcia i de cohesió social mitjançant la participació i una concepció àmplia de l'educació

Eix estratègic 4: Incorporar la cultura en les estratègies de desenvolupament sostenible potenciant la relació d'Olot amb altres realitats territorials

5.3. EIXOS ESTRATÈGICS

5.3.1. EIX ESTRATÈGIC 1

Inserir Olot en la contemporaneïtat artística donant un protagonisme central a la creació en les seves diverses manifestacions.

Una de les dimensions bàsiques de la cultura és la creació artística, entesa com a creació contemporània. La vitalitat i riquesa d'una societat es valora, en bona mesura, en funció de la seva capacitat creativa i del tractament que li dóna als seus creadors.

Un tractament positiu no ha de suposar únicament ajuts directes als creadors: es tracta d'oferir un entorn favorable per a la creació. Aquest entorn favorable es materialitza en un seguit de condicions que s'han de desenvolupar a mig i llarg termini. El punt de partida d'Olot és positiu: la tradició artística i creativa de la ciutat ha de ser un factor favorable, que prevalgui en relació a l'excessiva identificació de la ciutat amb unes determinades expressions artístiques que tenen poca relació amb la contemporaneïtat.

D'altra banda, l'entorn favorable a la creació contemporània ha d'anar lligada a una exigència de qualitat i compromís per part dels creadors. No es tracta de fer de l'art una expressió desvinculada de la societat en la que es desenvolupa. Per aquest motiu no és possible desvincular el fenomen creatiu de la seva difusió: cal definir un compromís a tres bandes: societat, creadors, poders públics. Aquest compromís s'ha de fonamentar en la confiança mútua.

Els objectius en els que es concreta aquest eix són:

1. **Generar les condicions idònies per a la creació.** Si es pretén inserir Olot en la contemporaneïtat i fer de la creació un element central de la vitalitat cultural de la ciutat és necessari definir mecanismes específics de suport a la creació. Això significa potenciar els instruments útils dels que es disposa actualment i crear nous mecanismes per cobrir els dèficits existents.
2. **Fomentar l'estructura de formació artística necessària per a la incorporació dels joves a la creació.** Una de les condicions necessàries per a què una ciutat estigui inserida en la contemporaneïtat és l'existència d'una estructura de formació artística. Això permet que els fenòmens creatius formin part de la "normalitat" de la ciutat. La formació artística pot potenciar l'existència de talent creatiu, però sobretot, assegura l'existència d'una massa crítica amb una funció d'intermediació entre la creació i la difusió. En aquest sentit, Olot es troba en una situació clarament favorable donat que disposa d'una de les poques escoles oficials d'art del país, l'única de les comarques de Girona.

3. **Optimitzar les plataformes de difusió artística.** La creació pren el seu sentit complet quan es produeix la seva comunicació. Sense recepció, el procés és incomplet. Per aquest motiu cal insistir en la consolidació dels espais existents i en la creació de nous espais que permetin disposar d'una xarxa d'equipaments de difusió artística que garanteixi la possibilitat de donar a conèixer el màxim de manifestacions artístiques de tots els àmbits creatius.

PROJECTE ESTRATÈGIC

Espai de Creació Contemporània.

Olot necessita que es visualitzi la seva aposta per la creació contemporània. Aquesta visualització no significa, necessàriament, la construcció d'un nou equipament, ni tampoc no s'ha d'identificar amb un canvi absolut pel que fa a les programacions que fins ara s'han portat a terme. Es tracta d'identificar un canvi de mirada.

L'Espai de Creació Contemporània (ECC) és un projecte per a la creació i experimentació. Lògicament, cal donar més forma i contingut al projecte, però és important insistir en la necessitat de començar per elaborar un projecte i no per fer grans inversions. El paper de l'Espai de Creació Contemporània ha de ser de liderar el canvi de la imatge que ha de transmetre Olot des del punt de vista cultural. Aquest centre artístic hauria de ser un referent, impulsor de la creació multidisciplinària i motor de la contemporaneïtat. Podria funcionar com un programa vinculat a les diferents activitats i iniciatives existents, així com tenir iniciatives pròpies. La necessitat o no de què l'Espai de Cultura Contemporània tingui una seu concreta s'ha de valorar en funció del projecte i de les possibilitats. No obstant, no és, en principi, una prioritat. Això no suposa que no necessiti instal·lacions per portar a terme les seves iniciatives, però cal tenir present la importància d'aprofitar al màxim els recursos ja existents.

Les seves funcions bàsiques han de ser:

- Oferta de cessió i/o lloguer d'espais per a nous creadors
- Espai d'exposició i experimentació
- Espai d'assaig permanent per a companyies estables o d'aficionats
- Afavorir l'intercanvi i la interacció entre creadors
- Propiciar i projectar l'ús dels espais de la ciutat per als creadors artístics locals i forans.
- Potenciar la creació vinculada a les noves tecnologies
- Facilitar "books" d'assaig als grups musicals.
- Promoure mostres artístiques
- Establir una connexió amb les entitats i associacions culturals: museu, Fòrum de Teatre, Factoria de les Arts, Associació de Música, Escola d'Art, etc.
- Esdevenir un marc de reflexió i debat sobre temes contemporanis

El projecte que desenvolupi l'Espai de Creació Contemporània ha d'incloure, a més dels seus objectius i funcions, una estructura de funcionament i de finançament. És necessari desenvolupar els aspectes més conceptuals del projecte, però també els més operatius.

Com a primera activitat organitzada per l'ECC es pot portar a terme un projecte multidisciplinar vinculat a l'art contemporani, en el que coincideixin la creació, el debat, la reflexió i la difusió. Es tractaria d'una proposta a desenvolupar de forma intensiva durant un període limitat (5-7 dies) que permetria iniciar l'activitat de l'ECC.

Objectius	Projectes
<p>Generar les condicions idònies per a la creació</p>	<p>Factoria de les Arts. Dotar l'espai taller d'una durada temporal més àmplia i promoure la circulació de les obres i els intercanvis amb altres espais o iniciatives similars. Revisar aquest projecte tenint en compte les darreres experiències i la creació de l'Espai de Creació Contemporània.</p> <p>Fòrum de Teatre. Cal donar suport i potenciar el Fòrum de Teatre com una de les manifestacions singulars de l'activitat cultural de la ciutat, integrant-lo en el marc del Teatre i definint la seva vinculació amb l'ECC.</p> <p>Ajuts a la creació literària. Tot i que, per les seves característiques, sembla que no sigui necessari donar suport a la creació en aquest àmbit, sí que és important incentivar-ho i destinar-hi uns recursos específics.</p> <p>Estades de creadors. Desenvolupament d'un programa que possibiliti l'estança, durant un període determinat de temps, de creadors a Olot. El programa hauria de contemplar unes condicions d'intercanvi. El creador hauria de cedir l'obra que realitzés i portar a terme algunes tasques de formació i difusió.</p> <p>Suport a la creació audiovisual. Les noves tecnologies han reduït els costos i les dificultats de realitzar una obra audiovisual amb uns estàndards de qualitat acceptables. Una línia de suport a la realització de curtmetratges i vídeos de caràcter innovador i experimental és un instrument necessari per a una ciutat que vol ser identificada per la seva vocació contemporània.</p> <p>Producció teatral. Mantenir i ampliar la línia de producció d'obres teatrals. A fi d'optimitzar-ne els resultats i dotar aquesta línia de la màxima coherència, caldria dissenyar un programa específic que la desenvolupés.</p> <p>Producció musical. Definir una línia de suport a la producció musical</p>

	<p>vinculada a la Capella de Música de Sant Esteve d'Olot.</p> <p>Producció de dansa contemporània. Definir una línia específica de producció coreogràfica, que hauria de prendre la forma de coproduccions i residències, vinculant-se, si així es considera en el seu projecte, a l'ECC.</p>
<p>Fomentar la formació artística necessària per a la incorporació dels joves a la creació</p>	<p>L'Escola d'Art. L'Escola d'Art, tot i que ha de complir amb el seu objectiu prioritari que és formar alumnes en el marc de l'ensenyament reglat, ha de tenir un protagonisme actiu en la vida artística de la ciutat. Cal que se signi un conveni amb l'Ajuntament en el que s'especifiquin els diferents nivells de col·laboració. Exemples poden ser, a més del que ja s'està fent, col·laboració en la conceptualització de l'Espai de Creació Contemporània, participació en les estades de creadors, realització de cursos oberts a la ciutat, etc.</p> <p>Escola de formació artística. Cal crear una escola de formació integral amb el propòsit de què els alumnes puguin relacionar-se amb l'entorn i amb altres artistes. Al marge de la formació estable cal incorporar-hi tallers oberts i multidisciplinars. Això s'ha de vincular amb una obertura de l'Escola Municipal d'Expressió a totes les disciplines creatives i a totes les entitats i particulars interessats a experimentar lliurement amb l'art i la cultura.</p> <p>Formació de plans específics per tal de facilitar l'accés dels joves a la creació i el consum cultural. Cal que els joves tinguin accés a les tecnologies i als equipaments, com també difondre la seva creació i posar-la a l'abast de tothom. En aquest sentit, cal preveure espais destinats a l'activitat juvenil.</p> <p>En clau de sol. Impulsar aquest programa d'intercanvi entre alumnes de diferents escoles de música a fi que puguin oferir concerts, de manera que es doni resposta tant a la necessitat de donar un espai de difusió a la música com a l'experiència que això suposa per als joves estudiants de música.</p>
<p>Optimitzar les plataformes de difusió artística</p>	<p>Ordenar la xarxa de sales d'exposició públiques. Les sales d'exposicions públiques temporals (Museu, Carbonera, Can Trinxeria, etc.) constitueixen una xarxa important de sales d'exposició. No obstant, cal definir la política expositiva de cadascuna (tendint a l'especialització) i establir mecanismes de coordinació.</p> <p>Concentració temporal i temàtica. Cal continuar amb les estratègies de difusió iniciades amb l'<i>abril literari</i> i amb la <i>tardor artística</i>. Concentrar i</p>



	<p>difondre conjuntament un seguit d'iniciatives d'un caràcter semblant, que poden estar organitzades tant per l'Ajuntament com per diverses associacions, ajuda a donar més sentit global i millora la difusió, alhora que fomenta la participació interassociativa.</p> <p>Xarxa de difusió cultural. És necessari crear una xarxa de difusió cultural per interconnectar totes les activitats culturals que es realitzen a la ciutat. Una bona manera d'interconnectar la comunitat cultural de la ciutat és creant una xarxa informàtica a través d'Internet amb una pàgina web, oferiment d'e-mail a tots els ciutadans, i allotjament de llocs web gratuïts a les associacions, equipaments i plataformes culturals.</p> <p>Festivals i esdeveniments específics. Potenciar el manteniment i desenvolupament dels esdeveniments específics que en diferents disciplines tenen lloc a la ciutat i garanteixen una oferta plural i oberta (Cornamussam, Olot Fotografia, Mostra de Gravat, etc.).</p> <p>Programació artística. Olot ha de tenir una oferta de programació artística en les diferents disciplines que sigui estable i diversificada.</p> <p>Teatre Principal. Cal que el teatre sigui l'òrgan gestor de les arts escèniques. Cal potenciar les seves activitats en tres aspectes: fomentant la creació, en la seva programació i generant formació. Així mateix, cal portar a terme la reforma infraestructural del Teatre.</p> <p>Cua del Drac. Mantenir i impulsar aquest festival d'estiu donant cabuda a diferents manifestacions de difusió artística i procurant cobrir diferents territoris de la ciutat (centre, barris, Plaça de braus, etc.).</p> <p>Olot Televisió i Ràdio Olot. Aquests mitjans de comunicació local han de tenir un major protagonisme en el desenvolupament artístic de la ciutat. No només en tant que difusors de cultura sinó que haurien de participar en iniciatives vinculades o a la producció.</p> <p>El sector privat. Generar acords amb el sector privat de la cultura (galeries d'art, llibreries, etc.), per potenciar mútuament les iniciatives públiques i privades.</p>
--	--

5.3.2. EIX ESTRATÈGIC 2

Fer del patrimoni i de la memòria un element essencial de la cultura de la ciutat des d'una perspectiva renovada, rigorosa i dinamitzadora

La memòria és una de les dimensions bàsiques de la cultura. Cal conèixer, conservar i difondre els testimonis del nostre passat col·lectiu perquè constitueixen la nostra realitat present. Aquests testimonis –el patrimoni cultural- tenen una expressió material –béns mobles i immobles, documents, etc- i immaterial –tradicions, formes de vida, etc- que cal valorar.

A Olot hi ha una especial sensibilitat per aquest passat i per aquest patrimoni. Si més no, això es pot deduir del fet que es consideri que Olot és una ciutat molt vinculada a la tradició. No obstant, hi ha realitats de la història i el patrimoni de la ciutat que no han estat prou considerades. Per tant el plantejament que cal fer en relació a aquesta línia ha de ser obert des del punt de vista conceptual, complet des del punt de vista de memòria històrica i conseqüent a l'hora de concretar les actuacions.

OBJECTIUS

1- Garantir el coneixement del patrimoni cultural d'Olot com a condició necessària per assegurar la seva conservació i difusió. No és possible conservar, valorar i difondre el patrimoni si no es coneix. Per conèixer, cal inventariar i fer-ho amb criteri i recursos. Òbviament, això no és condició suficient, però està clar que sense aquest coneixement no és possible portar a terme les altres tasques. Aquest objectiu vinculat al coneixement no ha d'estar reduït al que tradicionalment es considera patrimoni: afecta també la recuperació històrica d'episodis i interpretacions sovint menystinguts que possibiliten una visió més àmplia de la identitat d'Olot.

2- Incentivar la difusió del patrimoni de la ciutat. La difusió és el factor fonamental per tal que els ciutadans i els visitants de la ciutat coneguin el patrimoni cultural d'Olot. Des d'aquesta perspectiva s'ha d'insistir en totes les campanyes de sensibilització i difusió del patrimoni a tres nivells concrets: l'escolar, la població local i el públic forà.

3- Considerar la ciutat com espai de patrimoni urbà. Cal donar-li al patrimoni i a la memòria una dimensió que transcendeixi allò que legalment es considera patrimoni. En el conjunt de la ciutat hi trobem elements que cal conèixer, conservar i difondre. Molts d'ells no estan catalogats. Independentment de la necessitat de millorar els mecanismes legals per protegir alguns d'aquests elements, és necessari tenir una perspectiva àmplia del que cal tenir en compte. Mantenir testimoni de la memòria col·lectiva i crear les condicions necessàries per a què l'entorn urbà sigui respectat i conegut com a part del patrimoni de la ciutat. La identitat urbana és polièdrica i complexa. Des d'aquestes característiques cal plantejar-se la intervenció en l'espai urbà, sobre el que cal millorar-ne el coneixement i, en funció d'això, protegir i difondre el que calgui.

PROJECTE ESTRATÈGIC

Museu Comarcal de la Garrotxa

Un dels elements centrals de la realitat cultural d'Olot és el Museu Comarcal. Durant els quinze anys de la seva existència ha donat resposta a la necessitat que li donava sentit. El nivell de qualitat del Museu, l'assistència de visitants i la quantitat i qualitat de les activitats que organitza i acull l'han convertit en un dels elements centrals de la realitat cultural de la ciutat en aquests anys.

No obstant, la realitat ha canviat, no tots els elements que donaven forma al projecte inicial s'han complert, el Museu ha passat a ser una secció del MNAC, hi ha una nova llei de museus, la concepció tècnica dels museus locals i comarcals ja no és la mateixa... En definitiva, es donen les circumstàncies objectives suficients com per a què es plantegi la realització d'un nou projecte (o una revisió en profunditat) museològic i museogràfic per al Museu. A més a més, això coincideix amb una ampliació física important de la seva seu central a l'Hospici. Així mateix, cal tenir en compte que quan ens referim al Museu Comarcal no hem de fixar-nos en una única realitat (l'Hospici) sinó en, com a mínim, tres realitats diferents: el que és pròpiament la seu central i dues seccions (el Museu de Ciències Naturals i el futur Museu dels Sants). Per tant, el nou projecte haurà de contemplar aquestes diferents realitats, tenint en compte uns criteris bàsics:

- La necessitat de tenir en compte el projecte inicial.
- La importància de generar un determinat nivell de consens entorn el nou projecte (en aquest sentit, el paper de la comissió assessora ha de ser bàsic).
- La revisió dels aspectes més etnològics vinculats al museu, la necessitat de plantejar si cal fer un museu centrat en elements específicament artístics (pintura i escultura).
- La importància de tenir en compte nous conceptes, com el d'arqueologia industrial, i possibles noves especialitzacions.
- La necessitat d'avaluar les conseqüències que ha tingut el caràcter comarcal del museu i de donar noves respostes a aquesta característica.
- La importància de donar un cert caràcter especialitzat a totes les seccions i dependències del Museu.
- La definició d'una política d'adquisicions.
- La col·laboració amb l'àmbit privat mitjançant una política específica de patrocinis i mecenatges (que cal coordinar amb la futura agència)

Aquesta revisió del Museu constitueix un projecte estratègic perquè el Museu és un equipament amb vocació de centralitat a la ciutat i perquè ha d'actuar com a nucli de tot allò que tingui relació amb el patrimoni i la memòria. El Museu és el referent de tota la política patrimonial de la ciutat.

Objectius	Projectes
<p>Garantir el coneixement del patrimoni cultural d'Olot com a condició necessària per assegurar la seva conservació i difusió</p>	<p>Inventari del patrimoni cultural del municipi d'Olot. És indispensable iniciar un inventari que contempli tots els elements d'interès patrimonial de la ciutat (patrimoni arquitectònic, arqueològic, moble, documental, bibliogràfic, immaterial,...). Aquest inventari no es pot limitar només al barri antic sinó que ha d'abastar tot el patrimoni cultural i natural del municipi.</p> <p>Catàleg Municipal d'Edificis Protegits. Analitzar i valorar la incidència que ha tingut l'actual Catàleg vigent, com ha evolucionat l'estat de conservació dels edificis i en quins aspectes no s'ha respectat prou, fent una relació de greuges amb la voluntat que no es tornin a repetir. Revisar i corregir alguns problemes i disfuncions esdevingudes amb la conservació i promoció del patrimoni cultural i natural del terme municipal d'Olot. Elaborar una diagnosi prèvia del Catàleg encarregada a professionals externs. La revisió del Catàleg, que hauria de tenir la supervisió d'una comissió avaluadora, ha d'estar feta per gent de disciplines diverses i no només arquitectes, i ha de ser simultània a l'elaboració d'un nou Pla general de protecció del patrimoni arquitectònic d'Olot en el marc del Pla General.</p> <p>Fons d'imatges. Impulsar el recentment creat Arxiu d'Imatges d'Olot, producte de la col·laboració entre l'Arxiu Municipal d'Olot i l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot; amb bases de dades que recullin tota la informació dels fons públics que existeixin i els privats que vulguin incorporar-s'hi.</p> <p>Estudis i línies d'investigació sobre patrimoni. Des d'una perspectiva àmplia i oberta, impulsar la realització d'estudis sobre els aspectes menys coneguts de la història de la ciutat</p> <p>Arxiu Històric Comarcal d'Olot. Dotar l'arxiu de més espai amb d'adequació o construcció d'una nova seu.</p> <p>Arxius privats. Trobar mecanismes per garantir la conservació dels arxius privats (particulars, empreses, església) i el seu ús social, sense que això suposi la pèrdua de la seva titularitat.</p>
<p>Incentivar la difusió del patrimoni de la ciutat</p>	<p>Reforç del model dels itineraris de descoberta fets per l'Arxiu i el Museu. És necessari que es plantegin itineraris temàtics com un recurs per incentivar les visites i per tal que la difusió pel públic forà no tingui caràcter fragmentari.</p>



	<p>Caldria millorar la senyalització dels edificis i conjunts d'interès i institucionalitzar alguna ruta monumental.</p> <p>Edició de fitxes de descoberta del patrimoni. Aquestes fitxes s'han de plantejar tenint en compte tres grans grups d'interès: els escolars, els visitants foranis i els ciutadans d'Olot.</p> <p>Versió divulgativa del Catàleg de protecció. A partir de la realització del nou catàleg, es pot aprofitar per fer-ne una versió divulgativa</p> <p>Homogeneïtat dels fulls d'informació. Intentar que tots els fullets que informen sobre elements d'interès que s'editen tinguin un cert nivell d'homogeneïtat tant de forma com de continguts</p> <p>Participació i divulgació del patrimoni. Implicació de grups d'esplai i de voluntariat en les tasques de recuperació i sensibilització del patrimoni.</p> <p>Vídeos d'història d'Olot. Manteniment i impuls de la tasca iniciada de recuperació de pel·lícules sobre la història recent d'Olot i edició videogràfica de les mateixes.</p> <p>Camp d'Aprenentatge. És important que la tasca que es desenvolupa des del Camp d'Aprenentatge d'edició de materials de difusió sobre el patrimoni olotí es mantingui i rebi un major suport.</p> <p>Mostra de Pessebres. La Mostra de Pessebres ha de ser plural i oberta. Cal que la Mostra mantingui una línia de treball vinculada a la creació sense que això suposi abandonar la seva línia més vinculada a la tradició</p> <p>Edicions municipals. Complir amb el calendari i criteris definits en el projecte de racionalització de les edicions municipals.</p>
<p>Considerar la ciutat com espai de patrimoni urbà</p>	<p>Pla de millores en l'espai urbà existent. És necessari preservar els elements patrimonials característics que estiguin en perill, però alhora intentar incloure-hi elements d'alt valor simbòlic per intentar reforçar la identitat dels barris a partir de la seva valorització. Dins l'urbanisme oficial de postguerra hi ha aportacions d'interès històric que caldria salvar de la degradació.</p> <p>Pla per respectar el model urbà del nucli antic. Cal respectar el traçat</p>

	<p>morfològic de la vila vella i adaptar els edificis de nova construcció a una tipologia preexistent característica d'aquesta zona urbana. No es tracta de regenerar creant un barri nou, sinó actuar amb sensibilitat i criteri intentant respectar els trets característics del barri. Així mateix, el respecte i la sensibilització, pel que fa a les actuacions urbanístiques i arquitectòniques en l'àmbit públic, no haurien de dependre només de la bona voluntat, sinó que l'Ajuntament, a partir de la definició d'uns criteris de rehabilitació i construcció, hauria de vetllar pel seu compliment i tenir línies concretes d'actuació.</p> <p>El barri antic com element de pluralitat i diversitat cultural. S'ha de respectar la condició actual del barri antic com un lloc on conviuen i es creuen diverses cultures. La defensa de la pluralitat i la diversitat cultural només serà possible si s'impulsa un model urbanístic i una política compromesa que lluiti contra la guetització i altres formes de segregació de determinats sectors de població.</p> <p>Programes educatius de difusió i coneixement del patrimoni urbà de la ciutat. Impulsar accions educatives perquè, des de les escoles i des de molts altres àmbits, es coneguin tots els barris de la ciutat.</p> <p>Illa del teatre. Definició i impuls d'aquest projecte que a més a més, de comportar un important benefici pel Teatre Principal, ha de suposar una regeneració urbana de la zona molt significativa.</p> <p>El Fluvià i el patrimoni industrial. Desenvolupament d'un projecte específic per la recuperació del Fluvià al seu pas per la ciutat. Aquesta regeneració té un component urbanístic i un de recuperació de la memòria històrica des d'una perspectiva complerta i oberta.</p> <p>Comissió per a la gestió del nomenclàtor de la ciutat. Crear una comissió específica, mantenint l'actual equip tècnic, que estableixi el criteri a l'hora de posar noms als carrers i que estableixi una diagnosi acurada. Aquesta comissió realitzarà una previsió raonada dels noms dels carrers que cal anar posant en un futur, així com un inventari de masos i altra toponímia urbana per fixar-la i donar uns criteris</p>
--	---

5.3.3. EIX ESTRATÈGIC 3

Fer de la cultura un instrument d'aprofundiment de la democràcia i de cohesió social mitjançant la participació i una concepció àmplia de l'educació

Cultura és participació dels ciutadans en diferents espais socials. La cultura juga, des d'aquesta perspectiva, un paper fonamental com a vertebradora de la societat, com a element clau de cohesió social. La participació és un element clau en una societat democràtica. Però no s'ha d'entendre només com una finalitat en ella mateixa: s'ha d'entendre com un espai de diàleg, com un mitjà per a prendre decisions, com una mostra d'exercici de la ciutadania.

D'altra banda, en cert sentit cultura i educació són dos conceptes que poden funcionar com a sinònims. Cultura i educació són dos móns que la inèrcia ha portat a una ignorància mútua. No obstant, no té cap sentit aquesta separació tan radical. Els objectius sempre són coincidents o complementaris, mai contraris. Si partim de concepcions àmplies dels dos termes, ens trobem que estem en dos camps pràcticament coincidents.

Olot aposta per esdevenir ciutat educadora. Això implica, entre altres coses, treballar de forma coordinada i transversal les polítiques educatives i culturals, evitant el tancament en àmbits reduïts i visions reduccionistes.

OBJECTIUS

- 1- **Fomentar la participació ciutadana en les activitats culturals de la ciutat.** Un dels indicadors de l'èxit de les activitats culturals de la ciutat és la incidència sobre els ciutadans. Cal augmentar la participació, s'ha d'arribar a tots els grups socials i escoltar i implicar a tota la població.
- 2- **Donar suport a l'associacionisme com a generador de participació cultural i com element de cohesió social.** Aquest objectiu vol incidir en la importància que tenen les associacions en la vida cultural d'una ciutat. Les associacions, com element integrador de diverses realitats socials, són fonamentals en les activitats culturals ja que apropen, facilitant-ne la participació, la cultura als ciutadans. La ciutat es desenvoluparà a mesura que la societat disposi d'un bon teixit social vertebrat que permeti tirar endavant els projectes que els ciutadans mateixos tenen necessitat de portar a terme. Les estratègies per portar a terme una educació dels valors de l'associacionisme passen necessàriament per la població infantil i jove.
- 3- **Dissenyar polítiques culturals equilibrades des d'una perspectiva territorial i social.** Olot és una realitat plural. Més enllà d'imatges reduccionistes, cal tenir en compte aquesta realitat plural d'Olot i tenir en compte, en desenvolupar projectes culturals, la realitat dels barris i la de les diferents identitats que donen forma a aquesta societat. A fi que la cultura i la participació esdevinguin realment instruments de cohesió social és imprescindible una política cultural equilibrada que tingui en compte els barris i determinats col·lectius específics, combinant lògiques descendents i lògiques ascendents. La cultura ha

de ser l'element que faciliti l'obtenció de certs valors necessaris en la convivència contemporània, com són la igualtat, la llibertat i la solidaritat. Entenen la ciutat com a lloc de relacions humanes, la cultura ha de ser l'element que ho possibiliti. Per evitar noves fractures socials és fonamental i necessari garantir activitats i/o espais d'intercanvi intergeneracional i/o intercultural

- 4- Fomentar estratègies educatives des de la cultura.** L'àmbit educatiu i el cultural tenen molts espais d'intersecció. Aquest fet s'accentua si la perspectiva des de la qual s'analitzen cada una de les dues realitats té una clara vocació transversal. Les propostes d'aquest objectiu expressen la importància de l'educació en l'enriquiment de la vida cultural d'una ciutat i el paper que hi juga l'escola. En una ciutat, les relacions educatives van més enllà de les que es poden donar en l'ensenyament formal. Són subjecte d'educació tots els ciutadans, no únicament els nens i els joves. Així, doncs, una ciutat que vulgui ser educadora ha de procurar que les activitats que genera siguin adequades a la major quantitat de ciutadans possible, alhora que ha de potenciar valors de cohesió social i civisme.
- 5- Facilitar l'accés del conjunt de la ciutadania a les noves tecnologies.** La societat de la informació ofereix moltes possibilitats d'aprofundiment de la democràcia i de la igualtat d'oportunitats, però també pot crear abismes majors entre els que hi tenen accés i els nous analfabets. Cal portar a terme projectes que tinguin en compte aquest risc i que hi posin mitjans per evitar-lo

PROJECTES ESTRATÈGICS

1- Servei Pedagògic de Ciutat.

Les polítiques culturals i les educatives es caracteritzen per una tendència comuna: un discurs amb voluntat globalitzadora i una pràctica de dimensió molt més reduïda. Així, des de la perspectiva del discurs són plans gairebé superposats, però des de la pràctica representen realitats que viuen una d'esquenes a l'altra.

El plantejament pedagògic de totes les activitats que es promouen i generen en una ciutat no es pot dur a terme des de la intuïció i de la improvisació, sinó que calen uns professionals de la pedagogia que entenguin el seu camp de treball estès a tota la ciutat. El responsable del Servei Pedagògic de Ciutat hauria de ser una persona que fes de pont entre l'oferta i la demanda i que articulés la informació i donés suport a projectes d'entitats, associacions i institucions culturals de la ciutat. Els objectius del Servei Pedagògic de Ciutat, que necessàriament s'haurà de coordinar amb l'Institut Municipal d'Educació, han de ser:

- Fer prendre consciència del paper d'agent cultural actiu que té cada ciutadà.

- Impulsar plantejaments educatius a les diverses activitats culturals que s'organitzen des de l'Ajuntament.
- Impulsar plantejaments educatius a les diverses activitats culturals que s'organitzen des de les associacions cíviques i esportives.
- Procurar la formació d'un públic crític, orientat pels valors que s'estableixin com a bàsics en un possible Projecte Educatiu de Ciutat (PEC).
- Fer prendre consciència de les possibilitats educatives de les decisions que es prenen en els diferents àmbits de la política municipal: urbanisme, sanitat, seguretat ciutadana... i intervenir-hi suggerint possibles actuacions.
- Facilitar la difusió de totes les activitats culturals amb accions imaginatives que puguin arribar al major nombre possible de ciutadans.
- Procurar l'accés de tots els ciutadans als actes.
- Coordinar les accions dels diferents serveis pedagògics específics de les diverses àrees o equipaments culturals de la ciutat i impulsar la formació pedagògica d'altres tècnics municipals.
- Explorar, explotar i donar a conèixer pedagògicament els recursos de la nostra ciutat.

Des d'una perspectiva més operativa, cal donar forma organitzativa a aquest Servei. Lògicament, no es tracta de crear un organisme completament nou sinó d'integrar-lo en l'ICCO creant els mecanismes necessaris de coordinació amb l'àmbit educatiu.

2- Espai cultural polivalent

Equipament polivalent que serveixi de plataforma per les activitats de les associacions. Caldria analitzar a fons la necessitat real d'aquest tipus d'equipament tenint en compte que hi ha equipaments d'entitats que ja fan aquesta funció dels que potser es podrien obtenir una major rendibilitat. Cal estudiar convenis de col·laboració i aprofitament d'infraestructures existents per tal de disposar d'espais per a entitats, reunions, actes públics, i altres serveis. Aquest equipament, a més d'acollir entitats hauria de tenir programació pròpia.

El perfil d'aquest equipament ha de ser el d'un centre cívic o aula de cultura. Un espai que faci de la participació el seu principal objectiu, un espai obert que faciliti l'accés a la cultura de tots els ciutadans i ciutadanes, un espai que treballi implicat amb el territori i que combini estratègies culturals amb estratègies educatives i socials (diversitat cultural, franges d'edat,...).

Abans de dividir les característiques físiques d'aquest espai (i fins i tot la necessitat o no de què calgui un nou equipament) s'ha de dissenyar un projecte d'usos.

Objectius	Projectes
<p>Fomentar la participació ciutadana en les activitats culturals de la ciutat.</p>	<p>Difusió de les diferents activitats artístiques i culturals que es realitzen a la ciutat. Cal revisar els actuals canals per millorar la difusió de l'activitat cultural de la ciutat. Cal garantir que la informació arribi al conjunt dels ciutadans. Els mitjans de comunicació i les noves tecnologies poden ser uns instruments eficaços de difusió.</p> <p>Edició d'una agenda cultural. Aquesta agenda hauria de tenir una periodicitat quinzenal i incloure tota la informació de les activitats culturals, guia d'activitat, etc.</p> <p>Pàgina web. Cal impulsar la creació d'una pàgina web amb l'agenda de totes les activitats culturals de la ciutat (que podria incorporar determinades activitats d'altres municipis de la comarca). Caldria realitzar un desplegament estratègic de pantalles per a la seva consulta a llocs estratègics de la ciutat com poden ser els IES, el mercat, les entrades d'Olot, la plaça Major, el Firal,...</p> <p>Programes culturals atractius per apropar els escolars i joves universitaris a la vida cultural d'Olot. Cal definir estratègies per aconseguir que els joves universitaris vulguin tornar a Olot i implicar-se en la seva vida ciutadana. Caldria establir programes que introduïssin mica en mica els escolars, el públic del demà, al món de la cultura.</p> <p>Programació cultural coherent. Caldria realitzar una programació cultural coherent amb les necessitats i interessos dels ciutadans. En aquest sentit, cal programar més actes entre febrer i juliol ja que la majoria de l'activitat cultural olotina es concentra entre els mesos de juliol i febrer.</p> <p>Ampliació dels horaris d'obertura dels equipaments públics. Es contempla com a necessari l'ampliació dels horaris d'obertura dels equipaments culturals públics per augmentar la seva disponibilitat als ciutadans i així incrementar les possibilitats de participació.</p>
<p>Suport a l'associacionisme com a generador de participació cultural i com element de</p>	<p>Suport indirecte de l'Administració a les entitats. L'Administració ha d'oferir a les entitats una sèrie de recursos relacionats amb la informació, els espais de reunió, els serveis, la formació i l'assessorament. També cal tenir en compte les possibilitats de signar convenis de col·laboració amb les entitats.</p> <p>Consell d'Entitats. Cal disposar d'una seu d'entitats, amb espais de reunions</p>

<p>cohesió social</p>	<p>i punt de trobada per facilitar les relacions entre les associacions i els seus membres. Un Consell d'Entitats que col·labori amb les agrupacions i associacions culturals ciutadanes i que permeti la interrelació i cooperació entre associacions i entitats per tal d'enriquir el teixit associatiu de la ciutat. El Consell d'Entitats hauria de promoure i facilitar l'intercanvi d'idees, propostes, necessitats i projectes, gestionar la seu d'entitats, promoure la implicació sectorial d'entitats en projectes concrets.</p> <p>Festa d'entitats. És necessari per difondre-les i per potenciar l'associacionisme. Aquesta festa s'hauria de fer cada quatre o cinc anys i hauria d'estar impulsada per una comissió de les pròpies entitats.</p> <p>El valor de l'associacionisme. Més enllà d'impulsar l'associacionisme ajudant les associacions, cal portar a terme programes que incentivin l'associacionisme entès en un concepte ampli: el valor de fer coses per la comunitat, el valor de relacionar-se,...</p> <p>Entitats emblemàtiques. Tot i que el futur de les entitats històriques d'Olot depèn fonamentalment dels seus socis, es donen un seguit de coincidències en les seves respectives situacions que plantegen la possibilitat d'impulsar un debat ciutadà sobre els canvis que s'estan produint i el seu futur (Orfeoó, Casino, Catòlics,...)</p>
<p>Dissenyar polítiques culturals equilibrades des d'una perspectiva territorial i social</p>	<p>Programes per al coneixement dels barris per comprendre globalment la ciutat. Cal incentivar el coneixement dels barris, de la seva història, de les seves infraestructures,... així facilitarem una visió global de ciutat.</p> <p>Programes culturals pels barris per tal d'incentivar una identitat de barri i de ciutadana compartida. La realització de festes als barris permet que la resta de ciutadans coneguin les especificitats de cadascun d'ells. Evitar l'exclusivitat cultural, diversificant l'oferta, en benefici d'una major projecció popular. Aquestes mesures permetran que els ciutadans dels barris es relacionin entre ells, mitjançant les comissions de festes o les associacions de veïns.</p> <p>Barri a barri, la ciutat. Producció d'una exposició a cada barri sobre la seva pròpia història. Aquestes exposicions han de tractar temes com l'urbanisme, els moviments socials, etc. Aquest projecte, a desenvolupar en un període</p>

	<p>aproximat de dos anys, es tancaria amb una exposició global compendi de totes.</p> <p>Programes interculturals com a expressió de la diversitat i pluralitat cultural d'Olot. Cal tenir en compte la diversitat i la pluralitat cultural en el conjunt d'activitats culturals que es realitzen a la ciutat. És necessari incorporar a les activitats festives elements que puguin facilitar el coneixement i l'apropament d'altres realitats culturals, així com incentivar campanyes concretes d'interculturalitat dirigides cap als olotins no immigrants per conscienciar-los dels problemes i necessitats de les minories. Aquestes iniciatives s'han de fer des de la consideració de la ciutadania com a valor principal i comú, i per tant cal vetllar per a a què el coneixement sigui mutu.</p> <p>Aula de l'Experiència. Cal involucrar la gent gran en les activitats culturals que es realitzen a la ciutat, especialment en les activitats relacionades amb els joves. És per això que es creu necessari la implementació d'un espai on la gent gran pugui ensenyar els seus coneixements i experiències.</p> <p>Ludoteca. Cal crear ludoteques com a mínim en tres nuclis de la ciutat (centre, Sant Roc, Sant Miquel) com a estratègia de desenvolupament d'una política adreçada als més petits.</p>
<p>Foment d'estratègies educatives des de la cultura</p>	<p>Formació especialitzada per a polítics i tècnics de ciutats educadores. Construir un model de ciutat educadora passa també per adquirir i compartir unes destreses, estratègies i habilitats. Caldria crear una oferta formativa per a polítics, tècnics i diferents agents socials implicats en la construcció de ciutats educadores. La formació a ofertar hauria de preveure diferents nivells i públics, de manera que es donessin referents i continguts adreçats tant a polítics i tècnics municipals com a responsables d'entitats, com també a la població en general. Aquesta oferta de formació especialitzada hauria d'incloure el coneixement i intercanvi d'experiències i aconseguir que Olot esdevingués un referent en el tema de ciutats educadores</p> <p>Olot, ciutat acollidora. Si Olot vol esdevenir veritablement Ciutat Educadora ha de vetllar per l'espai urbà i els seus equipaments i recursos. Cal que la ciutat sigui un espai acollidor pel visitant i pel mateix olotí. En aquest sentit, caldria vetllar pels parcs i la seva funció d'acolliment d'infància i de gent gran; un centre urbà acollidor sense cotxes; una ciutat amb identitat i personalitat conservant els elements més singulars, difonent els aspectes de cultura</p>



	<p>popular pròpia a través de llibres, vídeos, ràdio, TV,... o recuperant alguns trets propis com pot ser el valor de l'aigua a través de les fonts que l'han identificat. També s'hauria de tenir en compte la creació de bicicarrils, neteja, potenciació de la rehabilitació, millorar l'accessibilitat al centre a través de nous indicadors als vials,...</p> <p>Universitat a Olot. Mantenir la col·laboració amb la Universitat de Girona per tal de fomentar una futura Facultat d'Art. La Fundació d'Estudis Superiors d'Olot pot ser una forma de projectar Olot com una ciutat que aposta fort per esdevenir educativa.</p> <p>Projectes específics per a les escoles. Derivar exposicions de petit/mitjà format que s'ofereixen al museu cap als IES o que produeixen els alumnes als IES cap al museu. Aprofitar més la setmana cultural dels instituts per fomentar la creació entre els mateixos alumnes. Edició de revistes internes creades pels mateixos alumnes. Fomentar els intercanvis escolars, tant de fora com de la pròpia ciutat. Relacionar el que es faci en un moment donat a l'escola de Belles Arts en forma d'exposició, xerrada, etc., amb un institut per tal de poder-se explicar l'experiència i poder treballar un aspecte concret des d'una altra òptica. Exposar els treballs que es realitzen a Belles Arts en altres instituts. Editar algun tipus de publicació/líbrer amb tots els treballs de recerca que es fan als instituts, i que aquests treballs es poguessin consultar a la biblioteca. Per lligar aquests treballs de recerca a la ciutat i per la dificultat d'alguns joves per triar tema, una possibilitat seria que els tècnics de l'arxiu, la biblioteca, el museu, etc., els poguessin assessorar sobre temes d'interès social i cultural per la ciutat. Realitzar presentacions públiques dels millors treballs de recerca de cada any en algun equipament de la ciutat. Aprofitar els crèdits lliures per oferir als joves més activitats i/o projectes relacionats amb la cultura en el seu sentit més ampli.</p> <p>Premi per a projectes educatius. Una iniciativa municipal per promoure la participació i la creació seria atorgar un premi per projectes educatius, obert a les escoles i a les entitats de la ciutat. Podria ser un ajut econòmic en forma de premi o en forma de beca. Aquest premi incentivaria la qualitat dels projectes educatius.</p> <p>Programes per conèixer la ciutat. Caldria explotar pedagògicament els recursos culturals de la ciutat per tal de facilitar-ne el seu coneixement i valoració. Per exemple, hi hauria d'haver un vincle entre els centres educatius i</p>
--	---

	<p>l'oferta cultural.</p> <p>Cooperació. Potenciar la cooperació com a mostra dels valors que donen sentit a una concepció de la ciutat vinculada a l'educació, la cultura i els valors.</p> <p>Biblioteca. S'hauria d'obrir la biblioteca els caps de setmana</p> <p>Sales d'estudi. Cal disposar de sales d'estudi els caps de setmana i en horaris nocturns.</p>
<p><i>Facilitar l'accés del conjunt de la ciutadania a les noves tecnologies</i></p>	<p>Noves tecnologies. Facilitar l'accés a les noves tecnologies al conjunt dels ciutadans realitzant cursos de formació, a les escoles pels més joves, de reciclatge per als professionals, així com una formació bàsica per als adults.</p> <p>Recursos existents. Aprofitar els equipaments informàtics dels IES i les escoles en els períodes en els que no són utilitzats.</p> <p>La biblioteca i les noves tecnologies. La biblioteca ha de tenir entre les seves prioritats la de facilitar l'accés de les noves tecnologies al conjunt de la ciutadania i ser un dels espais on se'n pugui fer un ús coherent i democràtic</p> <p>Dimensió tecnològica. Tenir en compte, en els diferents projectes a desenvolupar, les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies, tant des de la difusió com de la creació i producció.</p>

5.3.4. EIX ESTRATÈGIC 4

Incorporar la cultura en les estratègies de desenvolupament sostenible potenciant la relació d'Olot amb altres realitats territorials

Cada cop més, la cultura té una incidència directa en el desenvolupament d'un territori. Desenvolupament entès com a projecció exterior, com a element d'atracció turística, com a indicador de qualitat de vida, etc. En una societat en la que les realitats immaterials tenen una creixent importància (informació, continguts, realitat virtual, etc..) la cultura ha de deixar de ser una política de caràcter complementari i se li ha d'atorgar un paper de centralitat en el conjunt de les polítiques públiques. Així mateix, el sector cultural ha estat assenyalat per la Unió Europea com un dels sectors estratègics per a generar ocupació.

D'altra banda, massa sovint s'identifica desenvolupament amb creixement. Des d'una realitat com la d'Olot, en la que la sostenibilitat ha de ser, especialment una categoria central de qualsevol política sectorial, aquesta identificació s'ha d'evitar.

OBJECTIUS

- 1- Introduir la cultura com a un dels eixos centrals del desenvolupament local.** La creixent importància dels elements intangibles a l'hora de definir i valorar el desenvolupament d'un territori li donen a la cultura un protagonisme cada cop més important. Així mateix, si es pretén que aquest desenvolupament no contradigui els principis de la sostenibilitat, cal tenir àmbits de debat i reflexió. Des de la cultura s'ha de crear un entorn favorable per a què això sigui possible.
- 2- Donar a Olot un protagonisme actiu en el marc de les diferents variables territorials que el defineixen.** Olot té uns condicionants territorials que sovint han afavorit un excessiu tancament. És necessari obrir-se a aquesta realitat global a la que tan sovint es fa referència. Aquesta obertura es materialitza en definir el paper d'Olot en relació als seus principals eixos d'interacció (capital de la Garrotxa, petites i mitjanes ciutats, xarxes europees,...)
- 3- Fomentar i planificar el turisme cultural com a factor de desenvolupament.** El turisme és un dels principals factors de desenvolupament de la Garrotxa. Les iniciatives portades a terme per la *Garrotxa: terra d'acolliment* juguen un paper important. Però com que la voluntat no és la de tenir un turisme massiu, cal mantenir el principi de turisme sostenible, la vinculació amb la cultura ha de completar l'oferta d'un entorn natural singular

PROJECTE BÀSIC

Patrimoni cultural i carta europea de turisme sostenible als espais protegits.

Una de les majors singularitats d'Olot (segurament la més important) ve donada pel fet de formar part d'un Parc Natural. Aquesta singularitat dona lloc a moltes possibilitats sobre les que sempre hi ha la impressió que no estan prou aprofitades. No obstant aquesta és una percepció que està canviant.

En aquest sentit, Olot forma part d'una xarxa europea: Carta europea del turisme sostenible als espais protegits. Signar aquesta carta té un seguit d'implicacions, algunes de les quals tenen una dimensió cultural.

Adherir-se a la carta significa, fonamentalment, triar un enfocament estratègic de desenvolupament turístic sostenible. Això significa fer un diagnòstic, definir objectius, programar accions, evaluar. Com es pot observar, aquests són els criteris metodològics seguits per a l'elaboració del PCO. Per tant, hi ha un primer àmbit de coincidència.

Així mateix, la Carta inclou entre els compromisos que implica adherir-s'hi el de la valorització del patrimoni natural, cultural i històric.

Amb aquests antecedents, cal aprofitar la coincidència dels dos processos (definició estratègica del turisme sostenible i definició estratègica de la cultura) per generar projectes comuns.

El projecte estratègic d'aquest quart eix és desenvolupar objectius i actuacions vinculats a la cultura en el marc de la Carta, evitar que els elements culturals esdevinguin residuals i dotar-los de la màxima centralitat en la concreció dels principis de la Carta.

Línies d'actuació

Objectius	Projectes
<p>Introduir la cultura com a un dels eixos centrals del desenvolupament local</p>	<p>Noves empreses culturals. Caldria potenciar i facilitar la instal·lació d'empreses de l'àmbit de la cultura dels anomenats "nous jaciments d'ocupació". La cultura és considerada per la Unió Europea com un dels sectors amb major potencial per a la creació d'ocupació en el marc del creixement dels anomenats serveis de proximitat. Per a això cal detectar noves necessitats (que permetin assegurar l'existència d'una demanda potencial) i crear un entorn favorable per a la creació i desenvolupament d'aquestes empreses.</p> <p>Olot, ciutat cultural. Cal projectar una imatge exterior de ciutat lligada a la cultura. Però aquesta imatge s'ha de construir aconseguint la complementarietat de l'atractiu natural amb el cultural. Això permetria evitar la massificació i l'estacionalització, garantint una continuïtat en el nombre de visitants sense que es produeixin grans <i>puntes</i> en cap dels dos sentits.</p> <p>Olot com a projecció. Escollir una bona opció estratègica i una bona aplicació fa que una ciutat es pugui projectar cap als grans circuits culturals. Això dóna prestigi i un públic especialitzat. Per tant, per afavorir el desenvolupament, cal potenciar les capacitats de projecció de la ciutat. Així mateix és important que la cultura d'una ciutat sigui capaç de generar constantment atractius. Caldria potenciar la floració d'aquests atractius, facilitant-ne una ordenació i distribució temporal.</p>
<p>Donar a Olot un protagonisme actiu en el marc de les diferents variables territorials que el defineixen</p>	<p>Olot, més que una ciutat. No es pot pensar ni planificar el futur d'una ciutat sense tenir en compte el territori del seu voltant i les relacions d'aquesta ciutat amb els municipis del costat, ja siguin més propers o més llunyans. La influència d'una ciutat va més enllà del seu terme municipal. Olot forma part d'una àrea urbana més gran, que sobrepassa els seus límits administratius. Olot ha d'ordenar el seu territori tenint present que està integrat en un Parc Natural, que la ciutat, conjuntament amb els pobles del seu entorn, formen una àrea urbana que és l'àmbit més dinàmic, tant demogràficament com econòmicament, de la comarca de la Garrotxa, des de la Vall d'en Bas fins a la Vall de Bianya i Castellfollit de la Roca. Caldria una anàlisi dels usos que els garrotxins fan de la cultura d'altres ciutats. Alhora, Olot ha d'ésser conscient que les seves infraestructures culturals funcionaran amb el públic del territori</p>

	<p>que sigui capaç de vertebrar com a ciutat. Com més capacitat de vertebració, més territori, i per tant més públic. Així doncs, caldria potenciar les accions que permetessin vertebrar i consolidar al màxim el territori del voltant.</p> <p>Olot, Capital de la Garrotxa. A més a més del seu paper de nucli, ser capital de la Garrotxa ha de significar liderar projectes en els que cal implicar altres municipis. Han de ser projectes en els que tots els participants en surtin beneficiats.</p> <p>Un eix transversal i cultural. Girona, Olot, Vic, Granollers, Sabadell, Lleida,... Aquest circuit de ciutats mitjanes no metropolitanes és un dels motors de la cultura al nostre país. Olot ha de formar-ne part des de la seva pròpia realitat. Aquest és l'espai idoni des del punt que Olot s'ha "d'explicar" culturalment. En el marc d'aquest eix, també s'han de potenciar les relacions bilaterals (especialment amb Girona).</p> <p>Olot i l'àrea d'influència àmplia. Olot es troba en una situació de privilegi en relació al triangle que formen tres grans connurbacions: Barcelona, Montpeller i Toulouse. Aquesta àrea d'influència s'ha de tenir en compte a l'hora de fer qualsevol plantejament de projecció exterior.</p> <p>Olot i Barcelona. Cal utilitzar Barcelona com "aparador" de determinades coses i com laboratori per a d'altres. En aquests sentits, és important aprofitar la relació de la ciutat amb institucions tan emblemàtiques com el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB).</p> <p>Xarxes europees de ciutats. És imprescindible aprofitar l'experiència de ciutats que desenvolupin projectes semblants als d'Olot. Amb l'intercanvi d'experiències es pot millorar la qualitat dels nostres productes i processos culturals i, alhora, situar estratègicament la ciutat. També es pot situar la ciutat en xarxes de ciutats i entrar d'aquesta forma als grans recorreguts culturals. Així doncs, cal potenciar l'intercanvi entre les entitats locals i les altres ciutats.</p>
<p>Fomentar i planificar el turisme cultural com a factor de desenvolupament</p>	<p>Olot com a ciutat singular. És necessari escollir l'elements o el conjunt d'elements que destaquin la singularitat d'Olot. Cal que sigui assumit per una majoria, o per altres sectors representatius de la ciutat. És necessari buscar, potenciar i vendre aquests aspectes que la fan diferent d'altres ciutats. Cal adoptar el paper de "ciutat líder cultural" en algun aspecte relacionat amb la</p>

	<p>complementarietat entre natura i cultura.</p> <p>El turisme a Olot. Cal fomentar l'entrada de turistes que visiten el Parc Natural al centre d'Olot difonent-ne els actes i atractius patrimonials. És indispensable reforçar la senyalització de la ciutat i dissenyar bons accessos per accedir als aparcaments del centre urbà. Caldria que la ciutat fos un espai acollidor pel visitant i pel mateix olotí. Hi ha aspectes importants a tenir en compte com son la creació de bicicarrils, neteja, potenciació de la rehabilitació...</p> <p>Protecció del patrimoni natural d'Olot. La conservació del patrimoni natural del municipi d'Olot hauria de ser assumida per la col·lectivitat i hauria de tendir a protegir hàbitats i ambients singulars com, per exemple, les rouredes de roure penol o els ambients fluvials. És necessari revaloritzar els altres volcans que es troben dins el terme municipal i no només els de l'entorn del nucli urbà.</p> <p>Inventari exhaustiu de tot el patrimoni natural d'Olot. Cal incentivar un inventari exhaustiu de tot el patrimoni natural d'Olot i fer-lo extensiu a tot el terme municipal, afegint-hi elements i entorns tan interessants com la Moixina, les cabanes del Bosc de Tosca,...</p>
--	---

ANNEX: RELACIÓ DE PARTICIPANTS

CULTURA I CREACIÓ

Coordinador

Miquel Àngel Fumanal i Pagès

Secretària

Tena Busquets i Costa

Ponent

Ferran Farré i González

Participants

Dolors Arqué i Rabinet
David Àvila i Rogel
Albert Blanch i Carreras
Òscar Cabana i Farjas
Josep M. Canals i Ferrarons
Narcís Coderch i Quintà
Marcel Dalmau i Brunet
Isabel Danés i Anaya
Quim Domene i Berga
Maria Domene i Danés
Joan Fluvià i Font
Àngel Girona i Sunyer
Amat Las Heras i Sánchez
Anna Manel·la i Llinàs
Joan Mercader i Sunyer
Montse Mundet i Guillamet
Àlex Nogué i Font
Carme Ortiz i Valeri
Enric Roca i Sadurní
Sara Rodríguez i Molins
Francesc Rodríguez i Pereira
Xavier Rusalleda i Nadal
Lluís Salavedra i Pau
Joan Serra i Capallera
Joan Soler i Güell
Jordi Toronell i Pujiula
Andreu Ubach i Peralta
Marian Vayreda i Puigvert
Marina Vilalta i Verdaguer

CULTURA I DESENVOLUPAMENT

Coordinadora

Anna Plana i Montañà

Secretari

Ricard Sargatal i Pont

Ponents

Francesc Màrquez i Ruiz, ponència inicial
Xavier Marcè i Carol
Joan Pluma i Vilanova
Josep M. Prats i Santaflorentina

Participants

Lluís Balcells i Coll
Anna Buxó i Castanyer
Margarida Castañer i Vivas
Xavier García i Zabal
Lluís López i Mari
Sergi Martí i Arau
Rosa Morell i Fàbrega
Roser Ortigosa i Fernández
Àngel Parada i Campo
Oriol Porta i Bernaus
Isabel Prat i García
Laura Puigbert i Manel·la
Ignasi Roca i Huertos
Núria Valverde i Llorach

CULTURA I EDUCACIÓ

Coordinador

Pere Soler i Masó

Secretària

Esther Forment i Ruiz

Ponent

Josep Sampere i Arimon

Participants

Carles Aulí i Vila
Jordi Bartrina i Barberí
Concepció Batallé i Mallarach
Elvira Berga i Serrat
Albert Bramon i Vives
Josep M. Calvo i Sendín
Carme Castañer i Vivas
Miquel Colomer i Pujol
Roser Coromina i Mirabet
Tomàs Costa i Munteis
Anna Farjas i Bonet
Anna Font i Bataller
Anna Juárez i Viñolas
Marissa Llongarriu i Castañer
Rosario Mantero i Ramírez
Benet Massanella i Brossa
Margarida Miró i Padrós
M. Mercè Padrosa i Juanola
Elisabet Pujiula i Illas
Josep Punset i Fernández
Anna Rodríguez i Molins
Albert Rubirola i Sirvent
Carles Sàbat i Figueres
Albert Serra i Bosch
Maria Vidal i Jódar
Sílvia Vilacoba i Canal



Pere Zafra i Gómez

CULTURA I MEMÒRIA

Coordinadora

Teresa Planagumà i Nogué

Secretari

David Santaeulària i Serra

Ponents

Josep Serrano i Blanquer, ponència inicial

Ramon Fortet i Bru

Daniel Mallarach i Macias

Participants

Emili Bassols i Isamat

Ester Boix i Pons

Anna Bonfill i Plana

Àngel Burell i Collelldevall

Francesc Busquets i Costa

Ricard Creus i Marzo

Jordi Feu i Gelis

Montse Freixa i Vila

Maria Güell i Monturiol

Joan Guirado i Galán

Carme Juanola i Plana

Jordi Moret i Marguí

Josep Murlà i Giralt

Abel-Narcís de Puig-Maurice i von Vandenberg

Jordi Pujiula i Ribera

Joaquim Roca i Mallarach

Joan Sala i Plana

Genard Torres i García

Sigrid Werning

Betlem Cervelló i Roset

Juli Clavijo i Ledesma

Maria Colón i Jordà

Jordi Fosas i Colomer

Xavier Llagostera i Gelis

Carles Llorens i Vila

Joaquim Monturiol i Sanés

Àngels Pagès i Soy

Gerard Pararols i Fortet

Magda Pujolàs i Xarles

Esteve Ràfols i Erena

Josep M. Rifà i Moliné

Dolors Ros i Saló

Jordi Ruiz i Pallejà

Eudald Sellabona i Arbat

Miquel Serrat i Brugué

Pere Serrat i Reixach

Joan Surroca i Sens

Agustí Verdaguer i Solà

CULTURA I PARTICIPACIÓ

Coordinador

Joan Cañada i Campos

Secretari

Josep Compte i Clavaguera

Ponent

Alfons Martinell i Sempere

Participants

Joan Asín i Prades

Antoni Bach i Plaza

M. Àngels Barnadas i Puigferrer

Carles Batlle i Bosch

Josep Berga i Vayreda

Josep Bonet i Badia

Jordi Buch i Costa

Gemma Casabó i Casamitjana